

Юсуф ЗИЁДОВ

РУҲИЯТ МАНЗАРАЛАРИ

Шеърлар

Қарши
«Насаф» нашриёти
2013

84(59)7-98. ағаб

УДК У3.2
ББК 84 (5У3б)-3
3 60

Юсуф Зиёдов шеърият аҳлига, шеър ихлосмандларига анчайин таниш. Журналистика соҳасида ҳам озми-кўпми қалам тебратиб келаётган ижодкор. Шеърият таҳлилига бағишланган бир қанча илмий мақолалар муаллифи ҳамдир. Шеъриятга меҳри булакча.

Ушбу муъжаз тупламдан ҳам унинг сара шеърлари ҳамда «Дунё» достони ўрин олган.

Аксарият шеърлари ишқ-муҳаббат мавзуига бағишланган бўлса-да, руҳий кечинмалар, фалсафий мушоҳадалардан холи эмас. «Руҳият манзаралари»га ошно бўлинг, узингиз гуноҳ бўласиз, азиз китобхон!

Ю 40930
0

3 $\frac{4702620202-06}{376(01)2013}$ 06-2013

© Ю. Зиёдов, 2013 й.

© «Насаф» нашриёти, 2013 й.

ISBN 978-9943-18-111-3

3/45
3207

ДИЛ СОҒИНЧЛАРИ ИЗҲОРИ

Дил, қалб, кунгил сўзлари адабиёт, умуман, бадиият оламида бир тушунчанинг инсоний, фалсафий, руҳий, маънавий ифодаларидир. Айниқса, дил, кунгил тушунчалари бадииятда юксак парвозли, жилвақор парвозли сузлар саналади. Юсуф шоир шеърларида дил тушунчасига юкланган маънолар анча ранг-баранг.

Дил-инсоннинг руҳий маънавий оламининг айнан узи. Дил бедорланади, тулғанади, ингранади, ҳаяжонланиб ларзага тушади. Дил тубида ё турли нуқталарида ҳиссий туйғулар жилоланади, дил ниманидир, кимнидир, қаернидир соғинади. Соғинч туйғулари эгасини жунбушга келтиради. Жунбушлар жўшиб изҳор қиёфасини касб этади. Ана шу туйғулар изҳори шеър ёки наср тарзида, ёки бошқа тусдаги ижод намунаси сифатида эҳтиёж фарзандига айланади. Бу жараён Юсуф Зиёдов қалами ва ижодига ҳам хос. Бу мулоҳазанинг исботи унинг «Руҳият манзаралари» манзумасида жамланган шеърлардир.

Истиқбол халқимизнинг ижодий сарчашмасининг катта-кичик, очиқ-ёпиқ, англамли-англамсиз, жўшли-жўшсиз кузлари очилишига равон йўл очиб беради, имкон яратади. Шоирлик дарди, илҳоми, қайноғи ва қийноғи билан яшаётган ижодкорлар сафини ортттиради. Турли гушаларда бадииятнинг назмий, насрий, драмавий, оғзаки ижод каби турфа хил намуналари олам оша юз курсатади. Юсуф Зиёд ҳам худди шу шоирларга мансуб бадиий қалам аҳли.

Дил ҳаминша истак, соғинч оғушида бўлади. Соғинч-ишқ, севги, муҳаббат, васлу висол, эзгу ташвишлар қумсови. Ушбу манзарадаги шеърларнинг аксариятига ана шу эзгу туйғулар хос. Юсуфона таъбир билан айтганда, шоир туйғулари латиф ва

жилоли. Ижодининг қайноқ ва қийноқ илҳоми ҳам, катта умиди ҳам, чексиз утинчи ҳам лутфу жилоли. Нигорининг қалб уйи маъшуқсиз ҳам улкан қаср. Маъшуқнинг кунгил кўзи маъшуқасиз-басир. Шу боис маъшуқнинг бор умри маъшуқа учун бир лаҳзадан иборат. Маъшуқасиз маъшуқ умрининг бир лаҳзаси асрга тенг бўлади. Бу-дил соғинчининг, дилдорона туйғунинг бирмунча мукамал тасвири. «Латиф туйғулар жилоси» туркумидаги тўртликлар шеърхон дилини қитиқлаши табиий.

Юсуф Зиёдов шеърлари мутолааси жараёнида туғилган бир мулоҳаза шуки, шеърни баҳолаш уни тушуниш ва ижодкор кузда тутган мақсадни илғаб олиш билан боғлиқ. Шеърнинг ташқи жиҳатинигина қайд қилиш юзакилик белгиси. Қофияси, ҳижо ва туроқлари, лисоний ифодаларининг адабий тилдаги салоҳияти, ҳаётий ҳақиқатга мос-номослиги каби қатор улчовлар шеърининг ташқи аломатлари. Энг муҳими шеърнинг кучи мисралар бағридаги ички, пинҳона мазмунда. Бадиий, фалсафий мазмун ошкора ёки тағмаъно тарзда бўлади. Тағмаънолик, куповозилик-шеърнинг жони ва қони, ҳусни ва юзи. Тағмаънодаги мазмун шеърхонни уйлантиради, умумбашарий мушоҳада босқичига олиб чиқади. Бу босқичнинг макони анча юксакликда бўлади. Юсуфбекка бу борада ижод қийноғи ва қайноғи тилайман. Шеър илҳоми, узи айтганидек, «Латиф туйғулар жилоси» ва жилвасини жалб қилади. Юсуфбек ана шундай юксак мақомли ва мазмунли бадиий-фалсафий туйғулар олами ичида қалам сураверсин.

Тура Нафасов,
Қарши давлат университети
профессори.

ҲОЛАТ

Гоҳида яшадим шодон ва хуррам,
Гоҳида қалбимни босиб келар ғам.

Гоҳида топдим мен эъзоз ва ҳурмат,
Гоҳида уни ҳам куп курди қисмат.

Гоҳида маст булдим ишқнинг майидан,
Гоҳи куй тингладим ҳижрон найидан.

Гоҳида сурурнинг бағрида учдим,
Гоҳида қалбимни тингламас ҳеч ким.

Гоҳ хорғин дилларга изладим малҳам,
Гоҳида қийналдим дарддан ўзим ҳам.

Гоҳи уртанаман, дунё бунча тор,
Гоҳ юпанч бўласан, яхшиям сен бор,

Гоҳ сени қумсайман қилолмай тоқат,
Сен билан бахтлиман, сен билан фақат.

ОЗОРЛАРИНГ БОРМИ, ГУЛИМ

Осмонимда бир қуш бўлдинг, учдинг қузиб етолмадим
Етолмадим, не қилайки, кунгил узиб кетолмадим,
Узгаларга бағишлаб дил, узни дилшод етолмадим,
Ҳали шунча ситамларинг, озорларинг борми, гулим,
Кенг дунёнинг бир ғарибга бағри шунча торми, гулим.

Савдо қилди ишқни сотиб бу дунёнинг бозорлари,
Растасида мехр камёб, бисёр булди озорлари,
Не қисматким, тиконзордир ишқ қумилган мозорлари,
Ҳали яна ситамларинг, озорларинг борми, гулим,
Карам қилмоқ бир ғарибга, айт, шунчалар орми, гулим,

Топтадилар, хурладилар қадри борлар қадрларни,
Боқмадилар, курмадилар күзёшларни, абрларни,
Синадилар бардошларни, тоқатларни, сабрларни,
Яна шунча ситамларинг, озорларинг борми, гулим,
Бир гулюзга гул узатган азал-абад хорми, гулим.

Олисларда қолиб кетди бизнинг оху зорларимиз,
Қул узатдик, етолмадик, баланд булди дорларимиз,
Кулиб кетди биз истаган ҳам дусту ҳам ёрларимиз,
Яна шунча ситамларинг, озорларинг борми, гулим,
Биз етмаган кокилларинг узга ёрга дорми, гулим.

ХАТОЛАРИМНИ АЙТГИН

Куёшим сундими, келдими шомим,
Оғуга дундими май тула жомим,
Қалбинг дафтаридан учдими номим,
Айт, қайси манзилда хато қилдим мен?

Қалбинг қурғонидан тахтни кутдимми,
Сароб бекатида бахтни кутдимми,
Ёлғон ваъдалару аҳдни кутдимми,
Айт, қайси манзилда хато қилдим мен?

Кунглим осмонида моҳим эдинг-а,
Севинчим, овунчим, оҳим эдинг-а,
Сен менинг жайроним, оҳум эдинг-а,
Айт, қайси манзилда хато қилдим мен?

Ғамга банди булдим, булдимку асир,
Ҳасратнинг лойидан тикладим қаср,
Қаринингда тил забун, кўзларим басир,
Айт, қайси манзилда хато қилдим мен?

Ё менинг ишқимни илмадинг кузга,
Мен учун лабларинг очилмас сўзга,
Ё яна бормиди мендан ҳам узга,
Айт, қайси манзилда хато қилдим мен?

Дилинг ғам курмасин, киприкларинг нам,
Сендан йироқ бўлсин қайғу ва алам,
Доимо асрасин яратган Эгам,
Айт, қайси манзилда хато қилдим мен?

НАЗАР ШУКУРНИНГ СҮНГГИ СҮЗИ

Қорлари кукларни қучган қорли тоғлар, алвидо,
Гул ифори кукка учган ҳовли-боғлар, алвидо.

Тун аро кун суҳбат айлаб, дилни хушнуд, шод этиб,
Ул қаро куз бирла утган бахтли чоғлар, алвидо.

Ёрининг ҳажрида ҳаргиз кўнглини доғ айлаган,
Кукси нолон, бағри гирён, жисми соғлар, алвидо.

Куркини куз-куз этиб гоҳ узни булбул чоғлаган,
Хониши кўнгилни бузган қарға-зоғлар, алвидо

Айрилиб дилдоридан, сўнг лахта-лахта қон ютиб,
Ул ғарибу нотавонлар чеккан оғлар, алвидо.

Икки кифтимда турурки, қайси бисёр билмадим,
Ишқ йулида ҳам савобу ҳам гуноҳлар, алвидо.

Қай кўнгилни хуррам айлаб, қай бирин хор айлаган,
Шуъласин тун узра сочган кукда моғлар, алвидо.

МЕНГА ҚАЙТАСАН

Сулув чехра, эй қошлари ёй,
Киприги уқ сочи сунбул сой,
Олам аро тенгсиз бир чирой,
Сен барибир менга қайтасан.

Кундуз қуёш, тунда гузал моҳ,
Дилни тиглаб кетдинг-ку ногоҳ,
Қийнаганда дардлар, чекиб оҳ,
Сен барибир менга қайтасан.

Пайт келади йиллар ҳам утиб,
Соғинчингнинг илкидан тутиб,
Толиққанда бахтингни кутиб,
Сен барибир менга қайтасан.

Менсиз дилинг бўлгаймикан шод,
Ҳижрон уртаб, этмасми фарёд,
Тополмассан балки умрбод,
Сен барибир менга қайтасан.

УМИД

Бир илиқ табассум, бир ишвали ноз.
Андухлар ортимда қолди кечаги.
Шунчалар сулувсан, билсанг, сарвиноз.
Қалбимда ниш урди умид чечаги.

Сенсиз уз кўркини йуқотган боғим.
Яна гулга кирди ишонгин, дилдор.
Сенинг дийдорингни қумсаган чоғим.
Қайта туғилмоқда қалбимда баҳор.

УЗГАЛАРДАН БОШҚАЧАСАН

Йул изладим мен дилингнинг йулчасига,
Нега гулим, сен узингни обқочасан.
Кириб чиқдим хаёлнинг минг кучасига,
Сен барибир узгалардан бошқачасан.

Ойдаи юзинг бунча сулув, бунча куркам,
Узун тунлар бошим узра нур сочасан.
Тенг келолмас сенга жаннат хурлари ҳам,
Сен барибир узгалардан бошқачасан.

СЕВАВЕРАМАН

Пешонамга висол битмаса майли,
Қалбимни ҳижрон тарк этмаса майли,
Чузилган қулларим етмаса майли,
Барибир мен сизни севавераман.

Майли адаштиринг йулларингиздан,
Маст этманг ифорли бўйларингиздан,
Балки ҳеч тутмасман қулларингиздан,
Барибир мен сизни севавераман.

Яшайман гуллардан сизни кизғониб,
Бахт мендан юз буриб кетса ҳам тониб,
Юрак кул булса ҳам охир чоқ ёниб,
Барибир мен сизни севавераман.

ТУШ

Бир туш курдим, даҳшатли бир туш,
Гулзор ичра турармишсан жим.
Бармоғингга узук тақармиш,
Қўлларингдан ушлаб аллаким.

Боқармишсан менга бепарво,
Алам борми бундан ҳам ортиқ.
Сунг ул кимса бағрига чорлаб,
Неларнидир қилганмиш тортиқ

Мен ҳам недир бермоқ қасдида,
Узатибман бағримни юлиб.
Олибсану уни оҳиста,
Эзгилабсан жилмайиб, кулиб.

Завқ олибди бармоқларингдан,
Курса ҳамки бу қадар хўрлик.
Раҳми келиб сенинг ҳолингга,
Қонлар ютиб йиғлабди шурлик.

Менинг дунё тенг келмас мулким,
Бор бисотим -сенга ташна қалб.
Уни сенга бахшида этгум,
Юрагимни тутгум ҳовучлаб.

УШАЛ КУН КЕЛСА

Ушал кун келса-ю, гулласа осмон,
Кузларим кузларинг қаърига чукса.
Қалбингнинг қулфлари очилса бир дам,
Юрагим ёмғирдай дардини тукса.

Ушал кун келса-ю, гунча лабингдан,
Бол ҳады қилмоққа топсайдинг имкон.
Юрак торлик қилса, отилиб чиқса,
Ва сунг оғушингда ором олса жон.

* * *

Ишонаман, албатта ушал кун ҳам келади,
Ишонаман, бир куни бахт биз сари елади.
Юраккинам, оҳ нетай, висолингни тилади,
Тилагим япроғида шабнам ўзинг, жонгинам,
Соғинган дил-дардимга малҳам ўзинг, жонгинам.

* * *

Хаёт, илминг бари беҳуда,
Қисматимдан мен сабоқ олдим.
Мен топишдан қўрқаман жуда,
Йўқотишга кўникиб қолдим.

Гузал, лабинг тишламагил, бас,
Амалларинг беҳуда бари.
Билсанг, эркам, лаблардан эмас,
Қуздан оқар соғинч ёшлари.

* * *

Тақдирнинг шум уйиними бу,
Нега сени топдим бунча кеч.
Қалбим чулғар энг гузал туйғу,
Нечун эркам, тушунмайсан ҳеч.

Насиб этмас наҳот бу чирой,
Кечикдимми, ўтдими фурсат.
Қалбингни оч топай ундан жой,
Ё узлатнинг йулларин курсат.

КУЗЛАРИНГ УЧУН

Севасану пинҳон тутасан,
Дилга чуқар айтар сузларинг.
Дил дардингни ичга ютасан,
Севаман деб боқар кузларинг.

Бир суз дема, сузлама зинҳор,
Билки, кузлар сақлай олмас сир.
Менга илҳақ сунгсиз меҳр бор,
Кузларингнинг тубида ахир.

Сен ҳам айла қалбингга имдод,
Эркам, ўзни алдамоқ нечун.
Мен яшайман дилни этиб шод,
Севдим деган кузларинг учун.

МЕНИ КЕЧИР

Айт, ишқ нимёа, висол отлиғ ҳузур надир?
Осмондами, билолмадим, ул қайдадир?
Бу оламда ишқ булмаса, йуқми қадр.
Сендан ишқни талаб қилдим, мени кечир.
Дилингда гар булса номим уни учир.

Сенсиз бир кун, билмайсанки, йилдек утар.
Илким чузсам қисмат менга оғу тутар.
Эзилган дил яна сендан меҳр кутар.
Ишқим сенга келса малол мени кечир.
Дилингда гар булса номим уни учир.

Ўзгача яшайман бугундан бошлаб,
Жисмим тополмайсиз еру самодан.
Майли, изларимни супуриб ташланг,
Ўзимни угирлаб кетдим худодан.

Йуқликда яшамоқ қисматдир магар,
Бу буюк муҳаббат, бу буюк сабр.
Ажабланманг асло пайдо булса гар,
Қалбингиз турида номаълум қабр.

ЎЗИНГГА БОҒЛАМА

Боғлама ой каби юзингга,
Боғлама охудай кузингга,
Боғлама бол каби сўзингга,
Асир этмоқликни хуш кўрасанми?

Нетай, сенга боғландим узим,
Сузлай десам топилмас сузим,
Тилим забун, кўрмайди кўзим,
Басир этмоқликни хуш кўрасанми?

КУП ҲАЛИ УМИДИМ

Ҳаётдан куп ҳали умидим,
Орзуим ушалиб битмаган.
Энг гузал, бокира ҳисларим,
Кўнглимни тарк этиб кетмаган.

Ҳаётдан куп ҳали умидим,
Соғинчлар дилимда гуллайди.
Бегубор болалик чоғларим,
Суронли йилларга йуллайди.

Ҳаётдан куп ҳали умидим,
Парвозга шай бургут сингари,
Мен бугун илк қадам ташладим,
Сурурбахш бир гузал ишқ сари.

* * *

Айтгин, дунё меҳри сундими,
Қисмат ғамдан қамчи йундими,
Бунча маъюс, бунча ғамгинсан,
Дилгинангга ғубор қундими.

Мағрур боққил қуёшларингга,
Бардош қушгил бардошларингга,
Арзимаёди бу дунё, гулим,
Аламлару кўз ёшларингга.

ЛАТИФ ТУЙҒУЛАР ЖИЛОСИ

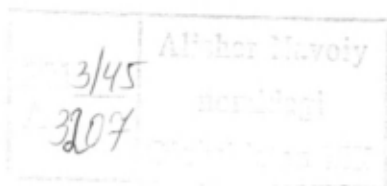
Оппоқ тонгинг муборак бўлсин,
Сен Эгамнинг буюк инъоми.
Бахтинг кулсин, иқболинг кулсин,
Ижодимнинг қайноқ илҳоми.

Энг катта умидим, чексиз утинчим,
Қисмат сени мендан олмасин тортиб.
Сен ҳақингда тунлар хаёл сурсам жим,
Яшашга ҳавасим бормоқда ортиб.

Бунчалар гузалсиз, бунчалар сулув,
Шам каби эрийман сўзларингиздан.
Нигоҳингиз қалбга солади ғулу,
Нур олиб яшайман кузларингиздан.

Қалбинг уйи менсиз қаср бўлади,
Сенсиз кўнглим кузи басир бўлади.
Менинг бутун умрим сенга бир лаҳза,
Сенингсиз бир лаҳзам аср бўлади.

Сен менинг севинчим, нолам, оҳимсан,
Сен мени ҳаётга ундаган бардош.
Тунлари сен менинг кўкда моҳимсан,
Кундузи қалбимни ёритган қуёш.

Сен ҳаётда гам чекмагин, кулиб-кулиб яшагин,
Озор кўрма, завқу шавққа тулиб-тулиб яшагин.
Қалбингга ҳеч гард қўнмасин, баланд бўлсин иқболинг,
Узга дилдан қўнган гардни юлиб-юлиб яшагин.

Кетаяпман ҳамон қайдадир,
Изларингда кўзларим гирён.
Сенсиз қолган узун кечанинг,
Ҳали тонги отмади, ишон.

Ҳаёт, сувинг бунчалар тахир,
Шури бордир пешонамнинг ҳам.
Сен билмайсан, бу бир бахт ахир,
Азоблардан роҳатланиш ҳам.

Озорларинг қалбимга малҳам,
Унутамадан кўнгил гашлигин.
Қийнамасдинг билсайдинг, эркам,
Қийноғингнинг ҳузурбахшлигин.

Сафарга отландим манзилим қалбинг,
Озукам юрагим, уловим жуфт байт.
Ҳаёл гирдобиди адашиб қолдим,
Қийнама, қалбингга борар йўлни айт.

Вафоли ёр, севикли дилдор,
Дил риштасин зимдан узурми.
Бир кўнгилга бермоқлик озор,
Айт-чи, сенга шунча ҳузурми?

Оҳумидинг, қочдинг қувиб етолмадим,
Тингламадинг, дардим изҳор етолмадим.
Узгаларнинг даврасида бир гул булдинг,
Қалбимдасан, сендан айро кетолмадим.

Ҳали сув ичмадим унинг кафтидан,
Яшашга ҳаққим бор қўксимни кериб.
Бугун бир ушлаган қулнинг тафтидан,
Вужудим шам каби бормоқда эриб.

Майли етиб бормас сизга дил сўзим,
Айтар тилақларим топмас ниҳоя.
Майли мен ғарибни эсламанг бир зум,
Саломат юрсангиз менга кифоя.

Яшаб келдим мағрур ва масрур,
Ром этмаган эди бирор дил.
Хаёлимни тарк этди гурур,
Бердиммикан мен сенга кўнгил.

Югураман, олисдир йўлим,
Қайтармайман кўнгил шаштини.
Афсус ҳали билмайсан, гулим,
Қувиб етолмаслик гаштини.

Шоширма, сабрнинг сувидан ичир,
Қисмат заққумидан роса туйибман.
Оллоҳим, Оллоҳим, сен мени кечир,
Қўлим етмас ойга кўнгил қуйибман.

Тонгда майин сабо уйғонди,
Ишқ навоси садо уйғонди,
Ишқингда бир адо уйғонди,
Тургил, гулим, ифорингни соч.

Баъзан шодон юрдим, баъзан дилда ғам,
Гоҳида дилимга изладим малҳам.
Сенинг қалбингга ҳеч қулоқ солдимми,
Қийнаб қуймадимми мен сени, эркам.

Яшаяпман ишқинг аро куйиб-ёниб,
Дош беролмай ишқинг тафти-нурларига.
Қуёшисан юрагимнинг билсанг, жоним,
Алишмасман сени жаннат ҳурларига.

Юрак қурғур шунчалар ужар,
Айтганидан сира қолмайди.
Булди дейман, бас дейман унга,
Афсус, менга қулоқ солмайди.

Майли утга отгин туйгуларимни,
Уларга қушиб от юрагимни ҳам.
Барибир сен мендан айро эмассан,
Бир куни соғиниб эслайсан, эркам.

Кузим қамашади ҳуснингга боқиб,
Сен муъжаз қалбимда сунмас офтобсан.
Умрим мазмунини излайман сендан,
Ҳали ўқилмаган гузал китобсан.

Кунглимни кукларга байроқ этиб ил,
Дор ясаб сочингнинг толаларидан.
Кузинг намланмасин, уртанмасин дил,
Бир телба мардумнинг нолаларидан.

Айбдор санайман сени чинакам,
Айбинг – қошинг қалам, киприкларинг уқ.
Бир мажруҳ юракни қийнайсан ҳар дам,
Севолган юракда билки, айб йуқ.

Севган дил ғам-ғуссага тўлмаслигини билдим,
Ишқсиз кимсага толе кулмаслигини билдим.
Ул паридан кунгилни узай деб куп уриндим,
Севган кунгилни узиб бўлмаслигини билдим.

Узай десам кунгил торини,
Кучим етмас, мадорим етмас.
Тингламайсан бу дил зорини,
Кесай десам ханжарим ўтмас.

Майлими уйласам сенинг ҳақингда,
Ойдек жамолинга туйиб тикилсам.
Майлими узимни отсаму шу чоқ,
Пардек қучоғинга тутдай тукилсам.

Кун келиб узилса умр – жон япроқ,
Кузим қароғидан жой олса тупроқ.
Билмадим, ортимда нелар қолади,
Ғуноҳми, савобми, қай бири кўпроқ.

Хуш буйингни изладим мен ифорлардан,
Гул юзингни изладим мен баҳорлардан.
Сенсиз утган ҳар бир туниги йилга тенгдир,
Кундузимни изладим мен наҳорлардан.

Оппоқ тонгим сен билан отса,
Унут булса қайғу ва ғуссанг.
Мен ҳақимда хаёлга ботсанг,
Жоним олса энг ширин бусанг.

Умидвор яшайман, нетай мен,
Татишга лабингнинг болидан.
Яшайсан бепарво кулиб сен,
Бир ғариб ошиқнинг ҳолидан.

Нега бунча йироқлаб кетдинг,
Кел ёнимга, кел бағримга қайт.
Юрагимга жароҳат битдинг,
Ҳеч булмаса дил дардингни айт.

Армонлар қийнади, уртади ҳижрон,
Бир дилга, айт, кунгил қуйиш гуноҳми,
Кечикдик демагил, жоним ҳеч қачон,
Охир чоқ висолга туйиш гуноҳми.

Орзуманд бир қалбни қийнамоқ нечун,
Чек қуйдим орзуга, уйга, хаёлга.
Хазон қалбимни жим тинглагани-чун,
Мен қуллуқ қиламан сиздай аёлга.

ДУНЁ

(Достон)

Ёлгон дунё, рост дунё,
Қилмиши қасос дунё.
Меҳрингга мен туймадим,
Кел, бағрингга бос, дунё.

Фурсат борми узишга,
Сендан жуда қарзим куп.
Гоҳ шодлик, гоҳ ғам бердинг,
Ҳам шукрим, ҳам арзим куп.

Улғайдим бағрингда мен,
Туғилдим озод ва ҳур.
Тилимга калом бердинг,
Кузларимга зиё-нур.

Тутиё қилиб бердинг,
Ҳаётнинг жилосини.
Сунг дилимга жойладинг,
Онамнинг сиймосини.

Гоҳ ғамга банди бўлдим,
Гоҳи шодликка ёрман.
Гоҳ ишқнинг оғушида,
Гоҳи тунлар бедорман.

Асал дунё, бол дунё,
Кел, дардимни ол, дунё,
Бандаларнинг кўнглига,
Имон, тавфиқ сол, дунё.

Берган неъматинг бисёр,
Узурманми қарзимни.
Шукронам кўпдир, бироқ,
Айтиб утай арзимни.

Минг битта йул очикдир,
Ғам-кулфатнинг зулфига.
Битта калит топилмас,
Қувончинг минг қулфига.

Жодуларинг купмиди,
Ё қилмишинг сеҳрми?
Гоҳ банданинг кўнглидан,
Олиб қўйдинг меҳрни.

Оға инига ёғий,
Она қизга келмас хуш.
Фарзанд бир кун вожаб,
Булиб чиқса падаркуш.

Сен бунчалар хотиржам,
Қаҳринг шунча тошмиди.
Дарёларинг, қулларинг,
Кўздан оққан ёшмиди.

Ёмгир дунё, қор дунё,
Бургут дунё, сор дунё,
Кимнидир хор айлаган,
Кимларгадир ёр дунё.

Бағринг бунча турфа хил,
Чангалзорга ухшайди.
Қай бир каснинг кунглида,
Қарға-қузғун қишлайди.

Яна қай бир банданинг,
Қалбида оппоқ орзу.
Меҳр бериб, бағрингдан,
Олгани гаму қайғу.

Кимдир утар, етмасдан,
Умр-жоннинг қадрига.
Кимдир эса тополмас,
Даво-малҳам дардига.

Кимдир сенинг завқинг-ла,
Учиб юрар юксакда.
Кимдир ётар бир умр,
Туролмасдан тушакда.

Не мақсадни кузлайсан,
Ростмисан, ёлғонмисан.
Ҳам савобу гуноҳга,
Урганиб қолгонмисан.

Осмон дунё, ер дунё,
Барчага бахт бер, дунё.
Нелигингни билмадим,
Тилсим дунё, сир дунё.

Нега бунча чигалсан,
Сенга етмас уйларим.
Шух қушиқни истардим,
Мунгли булди куйларим.

Яшаяпман, кунглимнинг
Ямаб каму кустини.
Олиб кетдинг бирма-бир,
Саккиз нафар дустимни.

Бағрингда не ҳислар бор,
Ҳасадми ёки кекми?
Тупроғинг ютиб кетди,
Жияним Отабекни.

Унинг ҳам қалбида кўп,
Орзулари бор эди.
Уни бахтли этгувчи,
Бир гузал дилдор эди.

Афсус, бир алп йигитнинг,
Қайирдинг-ку шаштини.
Эвоҳ, у кўрмай кетди,
Чимилдиқнинг гаштини.

Йуқликка эшик дунё,
Алласиз бешик дунё,
Соқовмисан, кармисан,
Дардимни эшит, дунё.

Наймисан, танбурмисан,
Мунгли оҳанг таралган.
Наволаринг бунча куп,
Ғам-қайгудан яралган.

Азал-абад дунёсан,
Айтгин касби -корингни.
Не зотлар утиб кетди,
Билмай сир-асрорингни.

Мен ҳам бир ожиз банда,
Қизиққандим билишга.
Ҳам ҳушим, ҳам ақлим йўқ,
Сени тафтиш қилишга.

Узинг закий, доносан,
Барча ҳикмат сенда жам.
Зулмат ҳам оғушингда,
Ёритгувчи зиё ҳам.

Ғамни ҳам бергувчи сен,
Бардошни ҳам, бахтни ҳам.
Кимгадир хақирликни,
Кимга зару тахтни ҳам.

Бир зумда содир дунё,
Ҳиммати нодир дунё,
Гуноҳ-савоб сенда жам,
Ҳар нега қодир дунё.

Баъзида сендан нолиб,
Қайгудан тукамиз ёш.
Баъзан куз очилади,
Деворга текканда бош.

Бахтдан масрур чоғларда,
Четга суриб имонни,
Зулматда тентираймиз,
Қуйиб ёруғ имконни.

Парво қилмай фақирнинг,
Куздан оққан ёшига.
Қул чўзган каслар озми,
Узгаларнинг ошига.

Ботмоқдамиз баъзида,
Нафснинг ботқоғига.
Лангар ҳам ташлаб кўрдик,
Фалакнинг қирғоғига.

Дунё, имкон бормикан,
Тилсимларинг билишга.
Уриниб кўрдик гоҳи,
Ойни копток қилишга.

Омон дунё, соғ дунё,
Бағри бустон, боғ дунё.
Имони бут бандага,
Мудом кўнгли чоғ дунё.

Дунё, сендан шукрим куп,
Ҳасратдан бегонаман.
Гар ёниш керак булса,
Ишқ утида ёнаман.

Баъзан тунлар бедорман,
Упаман юрт-тупроқни.
Дилимга тушар гулу,
Гуноҳларим купроқми?

Дунё, бевақт бандага,
Раво курма қабрни.
Қалбига жойла маҳкам,
Матонатни, сабрни.

Дунё, ҳеч англармисан,
Мазлумларнинг ҳолини.
Банданинг қалбига эк,
Эзгулик ниҳолини.

Етармикан имконим,
Узурманми қарзимни.
Дунё, сен қабул айла,
Ҳам шукримни, арзимни.

Дунё булиб қол, дунё,
Кел, дардимни ол, дунё.
Қаҳри аччиқ оғудан,
Меҳри асал-бол дунё.

Жилоларинг турфа хил,
Кунгилнинг хар фаслида.
Сени севмай булурми,
Чиройлисан аслида.

Дунё, арит қалбимдан,
Шубҳа, гумон тутунин.
Оқларманми, имкон бер,
Онамнинг оқ сутини.

Дийдорингга туймайман,
Сен, барибир, гузалсан.
Таърифинг булмас адо,
Ёзилмаган газалсан.

Орзуга макон дунё,
Тирикка имкон дунё,
Айтолмасман ўзга сўз,
Ҳикматларга кон дунё.

МУНДАРИЖА

Дил соғинчлари изоҳлари.....	3
Ҳолат.....	5
Озорларинг борми, гулим.....	6
Хатоларимни айтгин.....	7
Назар Шукурнинг сунгги сўзи.....	8
Менга қайтасан.....	9
Умид	9
Ўзгалардан бошқачасан.....	10
Севавераман.....	10
Туш.....	11
Ўшал кун келса.....	12
Ҳаёт, илминг бари беҳуда.....	13
«Тақдирнинг...»	13
Кузларинг учун	14
Мени кечир.....	14
Ўзгача яшайман.....	15
Ўзингга боғлама.....	15
Куп ҳали умидим.....	16
«Айтгин...».....	16
Латиф туйғулар жилоси.....	17
Дунё.....	23

АДАБИЙ- БАДИИЙ НАШР

Юсуф ЗИЁДОВ

РУҲИЯТ МАНЗАРЛАРИ

Шеърлар

Муҳаррир:	М. Муродов.
Техник муҳаррир:	Ч. Раҳмонов.
Мусахҳиҳ:	М. Муродов.
Саҳифаловчи:	Ш. Холмуродова.

Нашриёт лицензия № АІ 139, 27.04.2009 йил. Теришга 20.12. 2012 йилда берилди. Босишга 29.01.2013 йилда рухсат этилди. Бичими 84x108 1/32. Офсет қоғози. Times TAD гарнитураси. Офсет усулда чоп этилди. Шартли босма табоғи 1,68. Нашр босма табоғи 0,79. 117-2012-шартнома. 4-бюортма. 200 нусхада. 32 бет. Эркин нарҳда.

«Насаф» наشريёти, 180118, Қарши шаҳри, Мустақиллик шох кучаси, 22-уй.

«Қаршиполиграфнашр» МЧЖда чоп этилди.
180118, Қарши шаҳри, Мустақиллик шох кучаси,
22-уй.